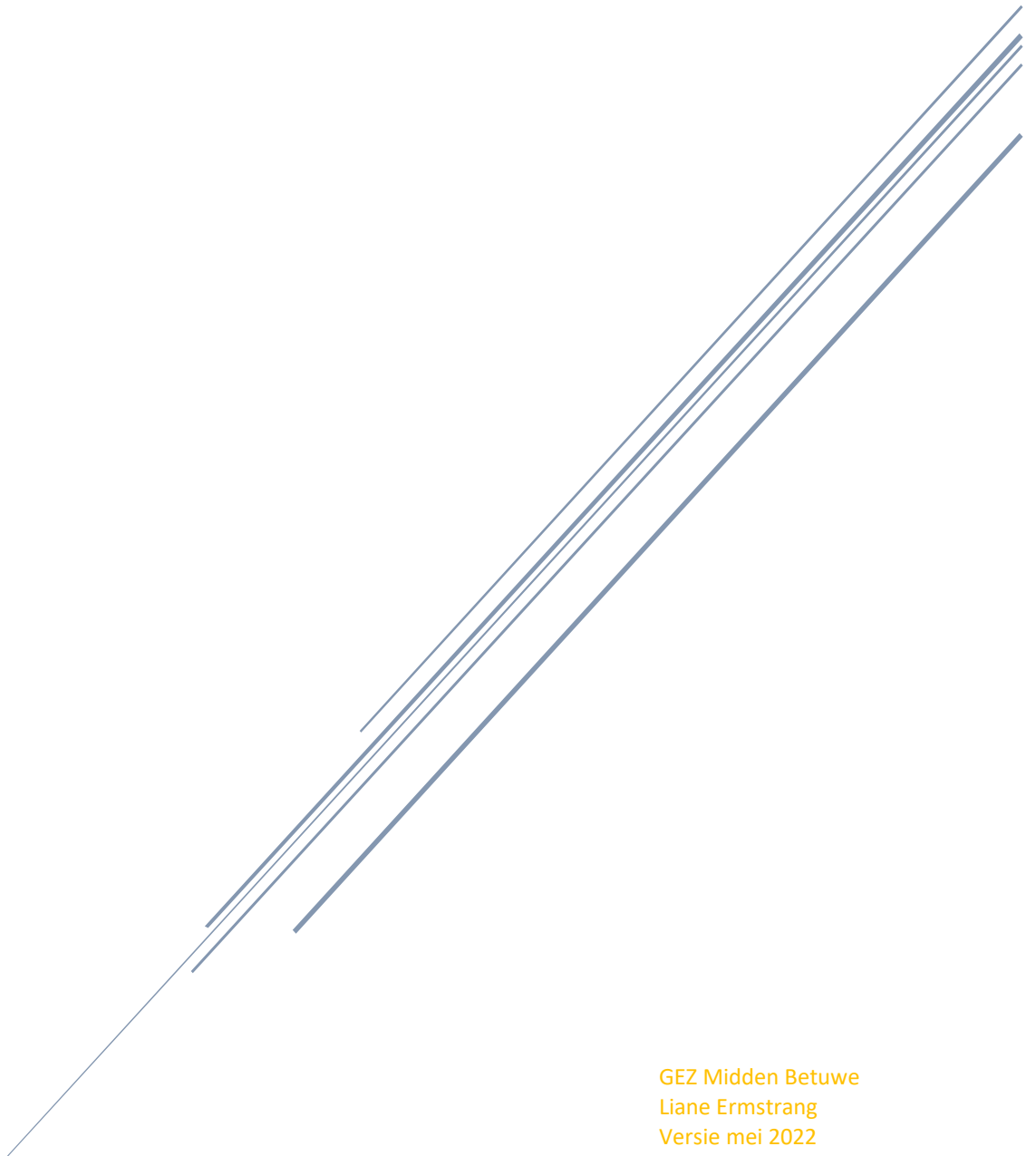

Verstevigen verbinding Sociaal Team en de eerstelijnszorg in de gemeente Overbetuwe

GEZ Midden Betuwe
Liane Ermstrang
Versie mei 2022

Inhoudsopgave

Hoofdstuk 1	Inleiding.....	2
	<i>Achtergrond.....</i>	<i>2</i>
	<i>Opdracht.....</i>	<i>2</i>
	<i>Vraagstelling.....</i>	<i>2</i>
	<i>Leeswijzer.....</i>	<i>2</i>
Hoofdstuk 2	De betrokken partijen in vogelvlucht	3
	<i>Het STO</i>	<i>3</i>
	<i>Overbetuwe Beweegt.....</i>	<i>3</i>
	<i>Eerstelijnszorg.....</i>	<i>3</i>
	<i>GO! Gezond Onderweg.....</i>	<i>3</i>
Hoofdstuk 3	Ontwikkelingen zorg en sociaal domein	3
	<i>Regiotafel Zorg.....</i>	<i>4</i>
	<i>Regiotafel Sociaal domein</i>	<i>4</i>
Hoofdstuk 4	Huidige organisatievorm sociaal team en eerstelijnszorg	5
	<i>STO.....</i>	<i>5</i>
	<i>Eerstelijnszorg Overbetuwe</i>	<i>5</i>
Hoofdstuk 5	De netwerkanalyse.....	6
	<i>Bestaande overlegvormen</i>	<i>6</i>
	<i>Huidige samenwerkingsvormen zorg en STO</i>	<i>7</i>
	<i>Kennis en ervaring die het sociaal team van en met de eerstelijnszorg heeft.....</i>	<i>7</i>
	<i>Kennis en ervaring die de zorg van en met het sociaal team heeft.....</i>	<i>7</i>
Hoofdstuk 6	Algemene bevindingen en aanbevelingen	8
	<i>Algemene bevindingen.....</i>	<i>8</i>
	<i>Aanbevelingen</i>	<i>8</i>

Hoofdstuk 1 Inleiding

Achtergrond

Gemeente Overbetuwe voert wettelijke taken uit voor de samenleving, en de samenleving werkt zelf ook aan maatschappelijke kwesties. De afgelopen jaren heeft gemeente Overbetuwe veel voor haar inwoners 'gezorgd'.

De ontwikkeling van inwoners die meer zeggenschap en eigen verantwoordelijkheid willen nemen in combinatie met de ontwikkeling naar een samenlevingsgerichte en communicatieve overheid met een meer luisterende en faciliterende houding maakt dat de raad in 2019 een transformatie- ambitie heeft vastgesteld.

Het doel hiervan was en is om ondersteuning van inwoners in eerste instantie te voorkomen én waar deze ondersteuning toch nodig is deze nabij, toegankelijk, kwalitatief goed, integraal en betaalbaar te organiseren met meer eigen regie door inwoners, meer zorg voor elkaar, minder indicaties, meer ontschotting tussen budgetten, meer netwerksamenwerking en meer vertrouwen in elkaar. Hierbij investeert de gemeente in de randvoorwaarden voor een sterke sociale basis en infrastructuur. Bijvoorbeeld door te gaan werken met één integraal Sociaal Team Overbetuwe (STO).

Opdracht

Een van de activiteiten hierbij is het versterken van de verbinding tussen het STO met het onderwijs, zorg en andere schakels in het voorliggende veld. Om op alle doelen in de uitvoering voldoende voortgang te boeken, is het voorstel om een projectleider in te zetten die met de volgende opdracht aan de slag gaat:

Het verstevigen van de verbinding van het STO met de 1e lijnszorg, Go! en Overbetuwe beweegt. We richten ons op een stevige verbinding met het STO die ervoor kan zorgen dat signalen vroegtijdig besproken worden en ook op de juiste plek terecht komen. Als de problematiek herkend wordt, kan eerder gewerkt worden aan een structurele en duurzame oplossing.

Vraagstelling

Maak een analyse van de huidige situatie ten aanzien van de samenwerking tussen zorg en het sociaal team van Overbetuwe, breng de gewenste situatie in kaart en vertaal dit naar een gedragen plan.

Deze opdracht is ondergebracht bij GEZ Midden Betuwe.

Leeswijzer

In hoofdstuk 2 wordt een samenvatting gegeven van de betrokken partijen van deze opdracht

In hoofdstuk 3 wordt een samenvatting gegeven van de ontwikkelingen en uitdagingen in de eerstelijnszorg en het sociale domein en de regionale samenwerkingsstructuur

In hoofdstuk 4 wordt de huidige organisatievorm van het STO en de eerstelijnszorg toegelicht

In hoofdstuk 5 wordt de netwerkanalyse toegelicht en de huidige samenwerkingsvormen van zorg en STO

In hoofdstuk 6 worden aanbevelingen gedaan voor een beter verbinding

Hoofdstuk 2 De betrokken partijen in vogelvlucht

Het STO zorgt namens de gemeente, voor ondersteuning, zorg en welzijn van de inwoners. In het STO werken verschillende zorg- en welzijnsmedewerkers samen. Zij werken outreachend en zetten zich in om vroegtijdig te signaleren en in het voorliggend veld de oplossing te zoeken. Als ondersteuning toch nodig is, organiseert het STO deze nabij, toegankelijk, betaalbaar en kwalitatief goed. Het STO bestaat uit medewerkers met verschillende expertise en verschillende rollen: (School) Maatschappelijk werkers, Opbouwwerkers, Consulents WMO, Jeugd en Participatie, Onafhankelijk Clientondersteuner, Jeugdhulpverleners (JGZ), Opbouwwerkers, Vrijwilligers, Expertise op Ouderen hulpverlening, POH Jeugd, Jongerenwerker, Wijkverpleegkundigen, Schuldhulpverlening, Gedragsdeskundige, Gezinsregisseur, Leerplichtambtenaar en een Opschalingsmodule voor complexe zaken: het interventieteam.

Overbetuwe Beweegt is een samenwerkingsverband bestaande uit acht organisaties met als doel om een actieve en gezonde leefstijl te stimuleren onder alle inwoners van de gemeente Overbetuwe ongeacht leeftijd, achtergrond en eventuele beperkingen. Overbetuwe beweegt is een samenwerking van Reflex fysiotherapie, MEE Gelderse Poort, stichting peutercentra Overbetuwe, OBC Elst, SPO-parkmanagement, Forte Welzijn, Uniek sporten en SKAR.

Eerstelijnszorg is rechtstreeks toegankelijke zorg. Op zorgverleners van de eerstelijns kan men direct een beroep doen. Dit in tegenstelling tot tweedelijnszorg. Huisartsen maar ook disciplines als, fysiotherapie, algemeen maatschappelijk werk, de wijkverpleegkundige, diëtetiek en psychologische zorg vallen eronder. De huisarts vervult vaak wel een spilfunctie, aangezien hij/zij de eerste is op wie de patiënt een beroep doet.

GO! Gezond Onderweg is een aanpak om kinderen en jongeren met ernstig overgewicht op te sporen en in hun eigen omgeving twee jaar lang te coachen naar een gezondere leefstijl. Go! is een samenwerking van Rijnstate ziekenhuis, Geïntegreerde Eerstelijnszorg Midden Betuwe en gemeente Overbetuwe en -Arnhem.

Hoofdstuk 3 Ontwikkelingen zorg en sociaal domein

De invoering van de Wet maatschappelijke ondersteuning 2015 (decentraal beleid), de Jeugdwet en de Participatiewet betekende een forse uitbreiding van de gemeentelijke verantwoordelijkheid op dit terrein. Ook bij de gemeente Overbetuwe staat het sociaal domein hoog op de agenda. Het sociaal domein heeft veel invloed op het persoonlijke leven van de inwoners, met name die ondersteuning nodig hebben. De zorgvraag neemt toe net zoals de complexiteit van problematiek. De kracht van het aanspreken van het sociaal netwerk van inwoners zou moeten resulteren in meer participatie van burgers, een zorgzamere samenleving en een helder en houdbaar stelsel.

De effecten van het decentraal beleid zijn uiteraard ook merkbaar in de eerstelijnszorg. Eerstelijnszorg en gemeenten werken allebei voor de gezondheid en het welzijn van inwoners en zijn daarmee verbonden met elkaar. Het zet de samenwerking tussen beiden in beweging en vraagt om afstemming. De rol van de zorgverzekeraars is hierdoor ook verandert.

Om de zorg toegankelijk te houden, moeten zorgverzekeraars, zorgaanbieders en het sociaal domein actiever samenwerken en regionaal maatwerk leveren. Passende zorg, die bijdraagt aan het functioneren van de patiënt en de kwaliteit van leven, moet hierbij het uitgangspunt zijn. De krappere wordende arbeidsmarkt in de zorg is hierbij een extra aandachtspunt.

Naast de lokale aanpak en -werkplannen van zorgorganisaties en gemeenten wordt er steeds meer regionaal samengewerkt. Regionale samenwerking en regionaal maatwerk, ook over de domeinen heen, is van belang om de zorg toegankelijk te houden. Landelijk zien we dat de verzekeraars hier een regierol pakken. De structuur die hiervoor is gekozen is het regionaal organiseren van samenwerken en afstemmen. In onze regio is een regiotafel voor zorg en een regiotafel voor het sociaal domein. Het doel van deze regiotafels, waar alle partners in participeren is goede afstemming tussen de verschillende zorgvormen en domeinen.

Een belangrijke verschuiving die daarbij nodig is, is om de focus in het beleid en vooral de dagelijkse praktijk te verleggen van ziekte, beperking en behandeling naar gezondheid, mogelijkheden, gedrag en participatie. Het gaat immers niet om wat de zorg te bieden heeft, maar vooral ook om wat mensen echt nodig hebben om zo lang mogelijk zo goed en zelfstandig mogelijk te kunnen functioneren. Van daaruit moet worden gezocht naar manieren om gezondheidszorg en ondersteuning integraal te organiseren en te verplaatsen (dichter bij de mensen thuis), (duurdere) zorg te voorkomen en zorg te vervangen door zorg waarbij een goede mix wordt

gevonden tussen fysiek en digitaal. Zowel de zorgpartijen in gemeente Overbetuwe als de het sociaal team hebben deze focus in hun beleid aangebracht.

Regiotafel Zorg

Menzis, zorgaanbieders en gemeenten werken samen aan een goede gezondheid voor inwoners en verzekerden. Menzis heeft een regiobeeld geschetst van de huidige zorgvraag en zorgaanbod en de ontwikkeling hiervan richting 2030. Het doel is een door betrokken partijen gedeeld beeld van de regio welke de basis is voor een gezamenlijk te ontwikkelen regiovisie. Deze visie en afspraken hieromtrent worden gemaakt aan de regiotafel waar alle zorgpartners vertegenwoordigd zijn uit de regio Arnhem.

De uitdagingen voor de zorg in de regio zijn:

- Een grotere zorgvraag door een vergrijzende populatie met meer chronische aandoeningen.
- Een afnemend zorgaanbod door een krimpend aantal zorgverleners, waarbij ook de informele zorg dreigt af te nemen.
- Meer integratie en samenhang nodig tussen zorgaanbieders, gemeenten en zorgverzekeraar(s)
- Relatief hoog zorggebruik c.q. hoge zorgkosten.
- Wachttijden/capaciteit in de GGZ, MSZ en Verpleeghuiszorg.

Regiotafel Sociaal domein

Menzis, gemeenten en regio's werken samen aan een goede gezondheid voor inwoners en verzekerden. Via de Werkagenda ontwikkelen zij nieuwe werkwijzen en projecten én delen ze kennis. Zo wordt er samengewerkt aan betere, cliëntgerichte zorg & ondersteuning vanuit een verantwoorde kostenverdeling. Alle gemeenten van regio Arnhem nemen deel aan de regiotafel sociaal domein.

In de regio Arnhem wordt vooralsnog binnen de werkagenda ingezet op:

- Preventie en samenwerken
- Extramuralisering
- Uitvoering van de effectenanalyse binnen het thema 'wijkverpleegkundige niet-toewijsbare zorg'.

Hoofdstuk 4 Huidige organisatievorm sociaal team en eerstelijnszorg

STO

Er wordt in Overbetuwe gewerkt volgens een netwerksamenwerking tussen zorg en welzijn. Hierbij gaan organisaties samenwerken rondom bepaalde thema's en complexe vraagstukken. Er is gekozen voor één heldere toegang voor inwoners en netwerkpartners. Deze toegang bestaat fysiek, telefonisch en digitaal. Binnen het STO is een team van 'screeners' samen verantwoordelijk voor alle vragen die door inwoners en samenwerkingspartners gesteld worden. Dit team screent de vraag, zorgt voor de vraagverheldering en zoekt de juiste passende "oplossingsrichting". Een goede screening van de vraag aan de "voorkant" voorkomt dat het te lang duurt voordat de vraag goed opgepakt wordt. Het team blijft "eigenaar" van de gestelde vraag tot de juiste professional het actief overneemt.

Het team bestaat uit zogenaamde T-shape professionals. Zij kunnen breed uitvragen maar ieder levert zijn eigen expertise. Door de kruisbestuiving tussen deze expertises, zal dit team uitgroeien naar een generalistische stijl van werken.

Dit team bestaat uit consultants met een achtergrond Jeugd, WMO en/of Participatie. Het team is gevormd door professionals van de gemeente, Santé Partners, MEE Gelderse poort en anderen.

Dit team is zowel telefonisch als per email tijdens kantooruren te benaderen. Er wordt gebruik gemaakt van één telefoonnummer en een duidelijk email adres. Buiten kantooruren kan gebruik gemaakt worden van de bestaande meldpunten, zoals Spoedzorg van de Jeugdzorg of Veilig Thuis.

Eerstelijnszorg Overbetuwe

De eerstelijnszorg is rechtstreeks toegankelijke zorg. Op zorgverleners van de eerstelijnszorg kan men veelal direct een beroep doen. Dit in tegenstelling tot tweedelijnszorg. Dit zijn zorgverleners waartoe je slechts na verwijzing uit de eerste lijn toegang hebt.

In het dagelijks taalgebruik stellen we eerstelijnszorg vaak gelijk aan huisartsenzorg. Maar eerstelijnszorg is veel meer. Ook disciplines als fysiotherapie, diëtetiek, de wijkverpleegkundige en psychologische zorg vallen eronder. Iedereen heeft in beginsel gelijke kansen op een zo goed mogelijke gezondheid. De huisarts vervult vaak wel een spilfunctie, aangezien hij/zij de eerste is op wie de patiënt een beroep doet. De organisatorische positie (poortwachter met verwijbevoegdheid) en het generalistische werken van de huisarts zijn hierbij van belang. De kenmerken van de eerstelijnszorg zijn:

1. laagdrempelige opvang bieden bij gezondheidsproblemen
2. een breed aanbod aan zorg hebben
3. continue persoonsgerichte zorg bieden
4. garant staan voor een goede coördinatie van deze zorg

In de eerstelijnszorg wordt gewerkt vanuit de Organisatie en Infrastructuur vormgegeven met een mono- en multidisciplinaire zorgstructuur in een lokaal- en regionaal aanbod.

In de regio Overbetuwe is Stichting Geïntegreerde Eerste Lijnszorg Midden Betuwe het enige lokale samenwerkingsverband. Praktijkhouders werken nauw met elkaar samen (apotheker, huisarts, diëtist, ouderenzorg, fysiotherapeut, ergotherapeut, psycholoog) en zijn werkzaam in de kernen Zetten, Hemmen, Andelst en Herveld.

In de regio Overbetuwe zijn ook ongeveer 14 zelfstandige huisartsenpraktijken, 20 zelfstandige dietistenpraktijken, 17 zelfstandige fysiotherapiepraktijken, 15 zelfstandige psychologenpraktijken, 15 zelfstandige organisaties ouderenzorg en 18 zelfstandige ergotherapeuten, verdeeld over Overbetuwe.

Regionaal is er een monodisciplinaire zorggroep van huisartsen genaamd Onze Huisartsen.

Hoofdstuk 5 De netwerkanalyse

Om een analyse van de huidige situatie ten aanzien van de samenwerking tussen zorg en het STO te maken zijn er gesprekken gevoerd met diverse professionals (12) van de betrokken partijen. De vragen die zijn voorgelegd aan deze professionals hebben betrekking op kennis hebben van elkaar, huidige samenwerkings- en overlegvormen, kansen en wat is er nodig om de verbinding tussen zorg en STO te versterken.

De professionals waarmee is gesproken zijn:

- Teammanager Beleid Sociaal
- Beleidsmedewerker Onderwijs en Jeugdhulp
- Jongerenwerker/jongerencoach bij Forte Welzijn
- Coördinator Sportstimulering Stichting Forte Welzijn.
- Jogg regisseuse Gemeente Overbetuwe
- Lokale coördinator Go! Gemeente Overbetuwe
- Projectcoördinator jongeren netwerk
- Eetstijl diëtisten
- Huisartsen Herveld
- Huisarts Zetten
- Fysiovier Zetten
- Kindergezondheidscoach Go!

Bestaande overlegvormen

Huidige structurele overleggen benoemd door medewerkers STO:

- Sport coördinator overleg Primair Onderwijs (PO)
- Sport coördinator overleg Voortgezet Onderwijs (VO)
- Afstemming OBC Elst intern
- Individuele overleggen met PO à jaarlijks met directie en sport coördinator
- DOO (directeuren PO Overbetuwe) à incidenteel
- Jongerenwerkoverleg Forte Welzijn (intern)
- Afstemmingsoverleg jeugd (GO, GEZ, OBB, JOGG)
- Multidisciplinair overleg - GO!
- Intern overleg m.b.t. kindersfysiotherapie
- Go! Programmagroep overleggen
- Werkgroep sportieve en gezonde jeugd Lokaal Sportakkoord Overbetuwe
- Overleggen NME, kunst en cultuur, bieb
- Overleggen Skar intern met betrekking tot de gezonde kinderopvang
- Overleggen Stichting Peutercentra Overbetuwe intern
- Overleggen Peutercentra en kinderopvang Overbetuwe breed

Huidige structurele overleggen benoemd door medewerkers zorg Overbetuwe:

- Multidisciplinair overleg - GO!
- Go! Programmagroep overleggen
- Overleg jeugd (Overbetuwe beweegt, JOGG, Go! en onderwijs)
Individuele overleggen medewerkers sociaal team naar aanleiding van vraagstukken/verwijzingen zorg
- Overleg PO jeugd, HAGRO, psychologen en jeugdartsen

Huidige samenwerkingsvormen zorg en STO

Go! Gezond Onderweg

Dit project is gestart als een pilot in 2016. Een aanpak om kinderen en jongeren met ernstig overgewicht op te sporen en in hun eigen omgeving twee jaar lang te coachen naar een gezondere leefstijl. Gedurende het traject is steeds intensieve samenwerking geweest tussen de manager van GEZ Midden Betuwe en de beleidsmedewerker Team Beleid Sociaal. Op uitvoeringsniveau is er structureel afstemming tussen de uitvoerenden eerstelijnszorg en vakgroep jeugd van gemeente Overbetuwe.

PO Jeugd werkt samen met de jeugdconsulent van het STO. Er wordt in deze pilot samengewerkt met de huisarts, jeugdarts en jeugdverpleegkundigen, gespecialiseerde GGZ, scholen en andere leden van het STO

Interdisciplinaire benadering van zorg en begeleiding voor mensen met complexe problematiek. Er wordt gekeken hoe middels afstemming, samenwerking en het delen van kennis/informatie, de samenwerking tussen de relevante partijen kunnen worden verbeterd rondom de doelgroep inwoners met complexe problematiek. Samenwerkingspartijen zijn: Gemeenten Lingewaard en gemeente Overbetuwe, Menzis, Pro Persona, Lokale c.q. sub-regionale zorgaanbieders, RIBW, Zorg Plus, Iriszorg, Onze Huisartsen (regionaal) en MEE.

Overleg jeugd. Afstemmingsoverleg jeugd tussen GEZ Midden Betuwe (Go!), Overbetuwe Beweegt, JOGG en onderwijs.

Kennis en ervaring die het sociaal team van en met de eerstelijnszorg heeft

- Professionals van het STO geven aan met name contact te hebben met individuele professionals uit de zorg, cliëntgebonden.
- De focus van verdieping en kennis vindt veelal plaats in de interne gemeentelijke organisatie. De transformatie kost medewerkers veel tijd en omhelst een hoeveelheid aan kennis, overlegvormen en nieuwe kernstructuren op doelgroep. Nagenoeg alle medewerkers geven aan te weinig kennis te hebben van de structuur, organisatievorm of focus van de eerstelijnszorg en zijn zelf nog zoekende in de nieuwe structuur van het STO.
- De huisarts is de belangrijkste contactpersoon betreffende clientcontact en betrokkenheid bij het maken van beleid voor het sociaal team. Echter, in de praktijk is het lastig om gemeente breed de huisarts betrokken te houden.
- Medewerkers geven aan dat rondom sport en bewegen er vaste contacten zijn terwijl de behoefte is om breder in het veld (zorg en onderwijs) en uitgebreider contact te maken, kennis uit te wisselen bij diverse doelgroepen.
- Door verschillende medewerkers wordt aangegeven dat de voorgaande contactmomenten zoals netwerklunches van het voorheen het sociale kernteam en bijvoorbeeld het tweejaarlijkse overleg preventief jeugdveld gemist wordt.
- Door verschillende medewerkers wordt de lokale verbinding gemist met de eerstelijnszorg

Kennis en ervaring die de zorg van en met het sociaal team heeft

- Eerstelijnszorgverleners hebben over het algemeen een redelijk beeld van de werkzaamheden van het STO
- Er is weinig tot geen kennis over de transformatie die het sociaal team doormaakt
- Er is behoefte aan een overzicht van mensen en contactgegevens
- Door veel personele wisselingen in het sociaal team en de Covid-19 pandemie is het zicht wat kwijtgeraakt op de huidige stand van zaken bij het STO.
- Door verschillende medewerkers wordt aangegeven dat de voorgaande contactmomenten zoals netwerklunches van het voorheen lokale kernteam en bijvoorbeeld het tweejaarlijkse overleg preventief jeugdveld gemist wordt.
- Na de wijziging van verwijzing van geïndiceerde zorg naar het wmo loket en niet geïndiceerde naar het sociaal team is het contact vanuit de huisartsen met het sociaal team verminderd.
- Vanuit zorg blijft het van belang dat er een goede terugkoppeling is na een verwijzing naar het sociaal team.

Hoofdstuk 6 Algemene bevindingen en aanbevelingen

Algemene bevindingen

- Professionals in de eerste lijn en het sociale team weten onvoldoende wat en vanuit welke structuur zij elkaar op wijkniveau te bieden hebben.
- Zorg en sociaal team hebben vanuit landelijk beleid dezelfde ambities (verhouding lokaal/regionaal, substitutie, positieve gezondheid en juiste zorg op de juiste plek) maar afstemming hierover en uitwerking hiervan vindt onvoldoende plaats.
- De gemeente maakt middels de transformatie gerichte keuzes en zet hiervoor middelen in. Het feit dat zij de opdracht voor analyse op samenwerking hebben gegeven aan GEZ MB laat zien dat zij aandacht hebben voor de samenwerking tussen zorg en sociaal domein.
- Regionaal zijn er middels de regiotafel uitdagingen met prioritering gesteld maar deze zijn nog niet gezamenlijk lokaal doorvertaald en besproken.
- De communicatie tussen eerstelijnszorg en sociaal team en vice versa is persoonsafhankelijk en daarmee niet altijd consistent en geborgd. De doelgroep jeugd is een goed voorbeeld van hoe stakeholders wel een goed beeld hebben van elkaar en aanvullend samenwerken. Een regisseur (contactpersoon) zoals JOGG maakt de lijnen korter en de samenwerking eenvoudiger.
- Er is behoefte aan vaste ontmoetingsmomenten tussen zorg en sociaal team (netwerkbijeenkomsten) en aan vaste contactpersonen bij verwijzing.
- Zorg- en sociaal domein hanteren verschillende data over bijvoorbeeld de doelgroep typering en – kenmerken.
- Vanuit het sociaal domein wordt veelal uitgegaan dat de inwoner de regie wil en kan pakken op zijn gezondheid en ondersteuning. Onderzoek (regiobeeld Menzis en zorgmentaliteit profileren clienttypen) wijst uit dat het merendeel van de populatie van Overbetuwe minder zelfredzaam is. Hiervoor moet aandacht blijven in de ontwikkelingen van het aanbod en samenwerking.

Aanbevelingen

- Onduidelijkheid over kaders leidt tot onduidelijkheid over invulling. Maak afspraken over welke **kaders** de samenwerking de inwoners betreft en wat leidend is voor zowel zorg als sociaal domein. Hiermee worden ook de verwachtingen gemanaged. Zorg dat alle partners in het veld van begin af aan bij betrokken worden en zet in op degelijke communicatie hierover.
- Breng de belangen van alle belanghebbenden op een lijn met het gemeenschappelijke doel '**waarde maximaliseren**': optimale gezondheidsresultaten en patiëntervaringen behalen tegen zo laag mogelijke kosten middels goede verbindingen tussen zorg en sociaal domein.
- Organiseer een **gezamenlijke structuur** waarbij op strategisch niveau (waarom), tactisch niveau (wat) en op operationeel niveau (hoe) verbinding gemaakt wordt tussen zorg en sociaal domein. Vertrekpunt hierbij zijn de ambities en uitdagingen. De betrokkenheid van verschillende lagen uit een stakeholdersorganisatie wordt hierdoor groter en daarmee ook het draagvlak.
- Maak op operationeel niveau afspraken over de **communicatie** tussen de eerstelijnszorg en het sociaal team. Na contact over een verwijzing is het van belang om de verwijzing en de vervolgacties terug te koppelen zodat de samenwerkingscirkel rond is. Er vindt onvoldoende terugkoppeling plaats. Bespreek elkaars verwachtingen en mogelijkheden hieromtrent.
- Menzis is als verzekeraar een verbindende partner voor zowel zorg- als sociaal domein. Bed de beide structuren goed in bij de gemeentelijke organisatie en stem structureel met elkaar af op beleid en ontwikkelingen. De **sturing en invloed** op zorg en ondersteuning wordt hierdoor groter.
- Zorg voor samenwerking en afstemming tussen zorg en sociaal domein met een actuele **sociale kaart** waarin organisaties, projecten en contactpersonen zijn opgenomen. Zo kan men elkaar vinden, elkaar informeren en kan er kennis gedeeld worden. Aandacht zal dan besteed moeten worden aan het actueel houden hiervan.
- Zet gezamenlijk meer in op **zorgtechnologie** zoals OZOverbindzorg (een communicatie- en samenwerkingsplatform dat de juiste mensen, organisaties en informatie bij elkaar brengt en de patiënt de regie heeft). OZOverbindzorg wordt nu al gebruikt bij de doelgroep ouderenzorg in de regio en er wordt gestart met de doelgroep jeugd.
- Organiseer **netwerkbijeenkomsten** tussen zorg en het sociaal team waarbij ontwikkelingen, visie op doelgroepen en uitdagingen centraal staan. Elkaar ontmoeten maakt de verbinding laagdrempeliger.

- Vraag partners duidelijk te definiëren in werkplannen of akkoorden wat zijn/haar rol is en welke **verantwoordelijkheden** daarbij horen en welke verbinding van belang is tussen zorg en het sociaal team om resultaten te behalen.
- **Leer van fouten en vier successen.** Communiceer gezamenlijk over al lopende projecten waarbij de samenwerking succesvol is en resultaten oplevert. Denk hierbij aan het sportakkoord, preventieakkoord, PO Jeugd, maatregelen steunpakket Covid -19. Mogelijk is dit te verwerken in een gezamenlijke nieuwsbrief. Pak zaken die niet goed lopen bij de hand middels een casusbespreking of evaluatie.
- Overweeg om te starten met de werkwijze **Welzijn op recept**. Welzijn op recept kan een instrument zijn om het contact tussen huisartsen en het sociaal domein te vergemakkelijken zodat huisartsen beter en sneller naar het sociaal domein kunnen verwijzen bij klachten/problemen waarbij sociale problematiek (mede) een rol speelt."
- Maak van **Positieve Gezondheid** (Gezondheid als het vermogen om je aan te passen en je eigen regie te voeren, in het licht van de sociale, fysieke en emotionele uitdagingen van het leven.) een gezamenlijk streven van alle partners in het veld ter ondersteuning van de kanteling en het verstevigen van de verbinding tussen zorg- en sociaal domein.